

A Méliusz Juhász Péter Könyvtár 2022. évi munkaterve

1. Rövid összefoglaló (legfeljebb 2000 karakter)

Idén számos bizonytalanság határozza meg könyvtárunk működését. Ezek közé tartozik a járványhelyzet alakulása, amelynek közvetlen hatása lehet a felhasználók számára és szokásaik alakulására, de közvetett gazdasági hatásai is lehetnek. Másik bizonytalanság a térség háborús helyzete, aminek elsősorban gazdasági következményei lehetnek, főleg az intézmény rezszi jellegű kiadásait érintheti. Éppen ezért szerény célokat tűzünk ki magunk elé, szeretnénk, ha stabilitás jellemezné szolgáltatásainkat és nem lenne jelentős visszaesés az olvasóink létszámában.

Terveink között az RFID fejlesztések folytatása, önkölcsönző rendszerek, könyvkölcsönző automaták bevezetése szerepel. Hasonló újdonság lesz egy erdei könyvtár kialakítása a Zsuzsivonat végállomásánál. Szeretnénk továbbá új szolgáltatási formákat meghonosítani a határainkon túl élő magyarok könyvtári ellátásában partnereinkkel, mindenekelőtt az OSZK-val közösen.

Mint említettem, terveink megvalósulását két tőlünk független tényező akadályozhatja jelentősen: egyrészt a járványhelyzet, másrészt a térségben a háborús helyzet alakulása.

2. Stratégiai célok végrehajtása (legfeljebb 1500 karakter)

Az intézmény stratégiai célja a minél magasabb szintű gépesítés és automatizáció. Éppen ezért folytatni kívánjuk RFID fejlesztéseinket és az önkölcsönző rendszerek bevezetését. Idén Józsán szeretnénk önkölcsönző terminált kialakítani, illetve a Tócsókertben és esetleg a Homokkertben könyvkölcsönző automatákat elhelyezni. Szeretnénk továbbá regionális feladatainkból fakadó kötelezettségeink közül a határon túli ellátást is megkezdeni. Ebben segítségünkre lehet a minisztérium céltámogatása, amely lehetővé tenné, hogy az OSZK-val közösen szolgáltató helyeket nyissunk Erdélyben és a Partiumban.

3. Szervezet (legfeljebb 1500 karakter)

- a. kompetenciafejlesztés (a kulturális szakemberek továbbképzéséről szóló 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet alapján)

A kulturális szakemberek továbbképzéséről szóló EMMI rendeletnek megfelelően elkészítettük a 2022. év képzési tervét.

Intézményünkben kiemelten kezeljük munkatársaink továbbképzését, támogatjuk a szakmai napokon, konferenciákon való részvételt, támogatjuk azon igényeiket, melyek a szakmai fejlődést szolgálják. A világjárvány alatt szerzett tapasztalatok szerint ebben az évben is jobban fókuszálunk az online szakmai napokra, konferenciákra, tapasztalatcserékre. Egy munkatársunk folytatja vezetői coach képzését a Debreceni Egyetem Műszaki Karán, ugyanakkor továbbra is támogatjuk két munkatársunk doktori felkészülését a Debreceni Egyetemen.

4. Infrastruktúra (legfeljebb 1500 karakter)

a. fizikai terek állapotának változása

A Csapókerti Könyvtárunk udvarán kültéri közösségi teret alakítunk ki, kiszolgáló a városrészen élők igényeit, amíg a területen lévő közösségi ház energetikai felújítása zajlik.

Kialakítjuk az ország első erdei könyvtárát a Zsuzsi Erdei Vasút Nonprofit Kft.-vel együttműködve. Debrecen-Fatelep állomáson a különleges Könyvtárpont kisebb szolgáltatóhelye áll majd az utazóközönség rendelkezésére, míg Hármashegy alján egy körülbelül háromezer kötetes gyűjtemény várja a kiérkezőket. A dokumentumokat az utazás alatt is olvashatják, az erdei könyvtárban internethasználati lehetőség és közösségi tér is fogadja az oda érkezőket.

Újabb automata kihelyezésén dolgozunk Tócoskert városrészen, ugyanakkor terveink között szerepel a Homokkertben, Nagymacson és Kismacson is kínálni ezt a lehetőséget.

b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

Megközelítőleg 30 elavult dolgozói számítógépet lecserélünk, mert nem alkalmasak a további könyvtári feladatellátásra.

Kialakítunk három stream munkaállomást, melyet bármely rendezvényünk közvetítésére használhatunk.

A központi épületben lévő előadótermünk nagyon elavult, teljes korszerűsítését tervezzük. Mennyezetbe épített motoros vásznat telepítünk, melyre fixen szerelt projektor vetít majd. A kialakítandó multimédiás szekrénybe új PC és hangvezérlő eszközök kerülnek, valamint a hangszóró rendszert is kiépítjük.

Két nagy teljesítményű multifunkciós eszköz beszerzésével kiváltjuk az olyan eszközöket, melyeket már nem gazdaságos javítani és üzemeltetni.

A napi feladataink elvégzéséhez szerelési anyagokat raktározunk, ezzel növelve az Informatikai Osztály hatékonyságát.

c. egyéb infrastruktúra

Önkölcsönző eszközt telepítünk Józsi Könyvtárunkba, melynek segítségével az olvasó saját maga ki tudja kölcsönözni a kiválasztott dokumentumokat, ugyanakkor a visszahozott könyveket is le tudják adni az olvasók.

5. Gyűjteményi információk (legfeljebb 3000 karakter)

a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

A 2021-ben megszűnt Kismacsi, Nagymacsi és Homokkerti fiókkönyvtárak dokumentumait átirányítjuk a megmaradt egységek állományába. A duplum példányokat törlés után felajánljuk iskolai és kistelepi könyvtárak részére.

Dokumentumbeszerzésre fordítható keretünk költségvetési forrásból az előző évvel megegyező. Reményeink szerint az ODR és az Érdekeltségnövelő támogatás idén is rendelkezésünkre áll majd.

2022-ben felülvizsgáljuk és aktualizáljuk a Gyűjtőköri szabályzatot. A könyvek árai folyamatosan emelkednek, ezért átgondolt, az egységek olvasói és látogatói köréhez alkalmazkodó beszerzési elvekre törekszünk.

A könyvek esetében közbeszerzési eljárás keretében kötünk szerződést a beszállítóval. Az egyéb jellegű dokumentumokat közvetlenül a szállítótól és a kiadótól rendeljük. A vásárlás során folyamatosan figyeljük a kölcsönzési mutatókat, az előjegyzések és átkérések alakulását.

A Helytörténeti Részleg számára könyvaukciókon is vásárolunk állományból hiányzó dokumentumokat.

Magánszemélyektől ajándékként csak helytörténeti jelentőségű gyűjteményeket és hiánypótló dokumentumokat fogadunk be. Rendszeresen kapunk példányokat kiadóktól, intézményektől is.

Megyei hatókörű könyvtárként feladatunk a megyei kötelespéldányok kezelésével ránk háruló feladatok elvégzése, melynek a Helytörténeti Részleggel közösen teszünk eleget.

A könyvtári állomány alakításának fontos része a megrongálódott, elavult könyvek kivonása. A törlésre kerülő dokumentumok leválogatását az olvasószolgálatral együtt végezzük. 2022-ben jelentősebb törlést kívánunk végezni a Központi Könyvtár állományából.

b. gyűjteményfeltárás

Dokumentumainkat a HunTeka integrált könyvtári rendszerben tárjuk fel, vesszük állományba HunMARC szabvány szerint. Külön adatbázisban dolgozzuk fel a Méliusz Könyvtár és a KSZR által beszerzett dokumentumokat. A vásárolt dokumentumok olvasóhoz jutásának idejét próbáljuk 14 napra csökkenteni. Az előző években felgyűlt kötelespéldányok feldolgozását ebben az évben oldjuk meg.

Folyamatos a bibliográfiai és a besorolási rekordok javítása.

c. állományvédelem

2022 márciusában a 3/1975.(VIII.17.) KM-PM együttes rendeletben előírtak ütemezése alapján a Benedek Elek Könyvtárban állományellenőrzést végzünk.

A Központi Könyvtár mellett a Józsei Könyvtár esetében is folytatjuk a feldolgozás során a rádiófrekvenciás biztonsági kódok elhelyezését az új dokumentumokban.

Könyvtárunk kötészeti műhelyében háromszáz Központi Könyvtárban található, valamint 250 fiókkönyvtárban található könyv javítását, újrakötését tervezzük ebben az évben. Könyvkötő kollégánk készíti el a születésnapi újságokat és a rendezvényekhez kapcsolódó installációkat is.

Ebben az évben NKA pályázat keretében két muzeális Bibliát restauráltunk.

6. Szolgáltatások (változások, trendek) (legfeljebb 5000 karakter)

- a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei

Idén is útjára indítjuk Konténer Könyvtárunkat, mely a város több helyszínén nyújt programokat, foglalkozásokat a látogatóknak, emellett minikönyvtárként funkcionál.

2022-ben tervezünk kapcsolódni az Európai Méhnyakrák Megelőzési Héthez és egy MályvaPolcot alakítanánk ki a Mályvavirág Alapítvánnyal közösen, melynek célja, hogy felhívja a figyelmet a méhnyakrák megelőzésére hasznos információkkal, tájékoztatókkal.

Új Könyvtár Pontunk elsősorban a gyerekeket szólítja meg, ahogy a Zsuzsi Erdei Vasút célközönsége is a gyerekek, a családok, így az ott kínált dokumentumállományt is ennek figyelembevételével állítottuk össze.

- b. helyben elérhető szolgáltatások

Józsán már 2021-ben megkezdődött az állomány RFID csíkkal való felszerelése. Terveink szerint ebben az évben sor kerül a többi nagy könyvtárunkra is. A cél pedig a későbbiekben, hogy ott is önkölcsönzőket tudjunk kialakítani.

- c. távolról elérhető szolgáltatások

Szeretnénk, ha a Qulto eCard mobil applikációja további funkciókkal bővülne, így segítve az olvasókat a könyvtári szolgáltatások elérésében.

Az Olvass, Debrecen! mozgalom elindításával, melyet A TOP-6.9.2-16 *A helyi identitás és kohézió erősítése Debrecenben* című pályázat keretében kívánunk elindítani számos irodalmi programot streamelünk és teszünk elérhetővé a világhálón.

- d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

A Méliusz Juhász Péter Könyvtár által szervezett irodalmi nagyrendezvények közül az első a Debreceni Költészeti Fesztivál, amelyet hagyományosan április 11-e körül rendezünk meg. Idén a tervek szerint április 9-én a MODEM-ben látjuk vendégül Szabó T. Annát, aki pályára lépésének 30. évfordulóját ünnepli egy különleges, Dés Andrással közös előadással, amit a közönség Debrecenben láthat először. Ezután Borbély Szilárd posztumusz verseskötetét, a *Bukolikatájbant* mutatjuk be a Déri Múzeum dísztermében a kötet szerkesztőjével, Krupp Józseffel és Valastyán Tamás eszmetörténésszel. A költészet napján az idén száz éve született Nemes Nagy Ágnesről rendezünk kerekasztal-beszélgetést a Méliusz Könyvtárban Balajthy Ágnes, Csobánka Zsuzsa és Schein Gábor részvételével, április 13-14-én pedig a Déri

Múzeum rendez szakmai konferenciát Tar Sándor életművéről. A hagyományos iskolásoknak szervezett szavalóversenyeket is megtartjuk április 11-én és 12-én a Központi Könyvtárban.

A Debreceni Ünnepi Könyvhetet idén újra a hagyományos, júniusi időpontban tartjuk meg, 20 standdal és a tervek szerint mintegy 30 programmal. Buda Ferenc költő lesz a rendezvény díszvendége, aki jelentős költői életműve mellett egy debreceni gyerekkorát is feldolgozó életírást is írt. A kortárs irodalom ünnepén frissen és a közelmúltban megjelent könyveket mutatunk be, különös tekintettel a debreceni vonatkozású alkotókra.

A 3. Térey Könyvünnep nyitánya szeptember 14-én az immár szokásos koszorúzás lesz Térey János szülőházánál, a Kétmalom utca 17. szám előtt. A programsorozat fókuszában ezúttal a fordítás fog állni, fordítói workshoppal, a műfordításról szóló beszélgetésekkel és könyvbemutatókkal.

A Debreceni Irodalmi Napok keretében adjuk át idén is az Alföld-folyóirat szerkesztősége által odaítélt Alföld-díjakat. A szakmai tanácskozás idei témája az irodalom „lektűrösödése” lesz, erről a témáról meghívott előadók tartanak majd előadást, illetve kerekasztal-beszélgetést is szervezünk. Az irodalmi programokat a szokásos módon fotókiállítás és más programok egészítik ki.

A debreceni irodalmi nagyrendezvények programjai mellett a TOP 6. 9. 2. pályázat keretében több irodalmi témájú programsorozatot is indítunk gyerekeknek és felnőtteknek város-szerte a tavasz és az őszi folyamán.

e. online felületek (honlap, közösségi média)

Folyamatosan karban tartjuk Facebook-oldalainkat és Instagram felületünket a jövőben is, újabb kreatív megoldásokon dolgozva. A Qulto eCard applikációt, valamint online beiratkozási lehetőségünket népszerűsítjük, hiszen mindkettő nagyfokú kényelmet nyújt olvasóinkat. Honlapunkon további fejlesztéseket tervezünk. Hosszú távú terv, hogy honlapunkon személyes könyvajánlókkal segítsük olvasóinkat a választásban.

Lehetőség kínálkozik, hogy esősorban a TOP-6.9.2-16 *A helyi identitás és kohézió erősítése Debrecenben* című pályázat rendezvényeit ezentúl online is követhessék látogatóink.

f. területi ellátás (bővebben kifejtve a 11. pontban)

2022-ben a KSZR-ben 50 település ellátását végezzük, a nyilvános könyvtárak tekintetében 31 könyvtárral vagyunk kapcsolatban. A könyvtáraknak biztosítjuk a módszertani szaknácslást, jogszabályi, munkaügyi, gazdasági intézményvezetési kérdésekben segítjük őket. Biztatjuk és segítséget nyújtunk a Minősített Könyvtári Cím pályázatra. Ebben az évben ismét erősíteni kell a nyilvános könyvtárak szakmai, módszertani irányítását.

7. Minőségirányítás (legfeljebb 1500 karakter)

a. használói elégedettségmérés

2022-ben használói elégedettségmérést végzünk az újonnan bevezetett szolgáltatásokkal és változtatásokkal kapcsolatban: online beiratkozás, Locker könyvautomata, Qulto eCard.

- b. települési könyvtárak minősítésének koordinációja, előkészítése (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény 66 §. j) pontja alapján)

Felmérjük, hogy a nyilvános könyvtárak közül ki pályázik a Minősített Könyvtári Címre. Őt segítjük minősítésének előkészítésben, a minőségüggyel kapcsolatos tevékenységében. A minősítésre készülő könyvtárak számára biztosítjuk a konzultációs lehetőséget. Eddig Hajdúdorog városi könyvtára jelezte, hogy megméretteti magát és felkészül a pályázat beadására.

8. Tudományos kutatás és kiadványok (legfeljebb 1000 karakter)

Tudományos kutató munkakörben dolgozó kollégánk „*Elfeledett örökségeink*” címmel egy rövidebb tanulmányt tervez megjelentetni, amelyben szó esik a Basahalomról, az Ördögárokról illetve a Zeleméri csonkatemplomról, amelyek Debrecen külterületének szerves részét képezik, és bár hallomásból sokan ismerik, történetük sokak számára nem ismert. Azért is releváns örökségei ezek a városnak, mivel számos politikai, társadalomtörténeti vonatkozásaik vannak, amelyek összefüggésbe hozhatók a város történetével.

Emellett „*A felsőoktatás intézményesülése Debrecenben*” címmel készül egy dolgozat annak apropóján, hogy 1912-ben, 110 éve alapították meg a Debreceni Egyetemet. Orosz István és ifj. Barta János együttműködésének köszönhetően kiadták a *Debreceni Egyetem története 1912-2012* című munkát, amely a fenti kutatás alapidokumentuma, azonban az új kutatás napjainkig követi majd a fejlődést.

9. Partnerségi együttműködések (legfeljebb 1500 karakter)

- a. kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség

Egy egységes alapformának megfelelően frissítjük, aktualizáljuk eddigi együttműködési megállapodásainkat, és ennek megfelelően kötjük az újakat. Elsősorban a középiskolákkal vesszük fel a kapcsolatot a zökkenőmentes közösségi szolgálat lebonyolítása érdekében. A veszélyhelyzet végéig életben tartjuk az online lehetőséget a közösségi szolgálat teljesítésére.

Tekintettel arra, hogy a 2021. év végi intézményi átszervezések következtében, a közösségi tereink egy része január 1-től a Debreceni Művelődési Központ és Ifjúsági Ház fenntartása alá került, előreláthatólag a tavalyinál kevesebb új együttműködési megállapodásra számíthatunk.

Többéves együttműködéseink megújítására figyelünk, mert fontos a partnereinkkel való kapcsolatok ápolása, a közös tevékenységek, a megfelelő kommunikáció.

Új és még szorosabb együttműködést alakítunk ki a Zsuzsi Erdei Vasút Nonprofit Kft.-vel.

A Méliusz Könyvtár tervei között szerepel néhány fiókkönyvtárunk felújítása. A kényelmesebb, akár multifunkciós tér új együttműködéseket eredményez.

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei (legfeljebb 1000 karakter)

a. a könyvtár megjelenése médiumokban

A Méliusz Juhász Péter Könyvtár továbbra is fent kívánja tartani a már kialakult jó kapcsolatot a sajtó munkatársaival. Ezentúl is rendszeresen tájékoztatjuk a médiát programjainkról, az intézmény életében bekövetkezett változásokról. A veszélyhelyzet elmúltával reménykedünk a normális élet visszatérésében, így rendezvényeink száma is a régi lesz, ezáltal a sajtó hasábjain való megjelenésünk számát növelhetjük.

Hirdetésekre is lehetőség kínálkozik a 2022-es évben, ami még aktívabb jelenlétet eredményez majd.

b. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)

A Méliusz Juhász Péter Könyvtár honlapon végzett 2021-es alakítás folytatását tervezi, beépítve a legújabb fejlesztések könnyebb elérését.

A megújulás más elemeken is érzékelhető lesz. Egyes fiókkönyvtáraink tábláin látszik az idő múlása. Frissített arculati elemeinket felhasználva cseréljük a kiírásokat.

Rendezvényeinken, programjainkon használatban lévő roll-up-jaink is cserére szorulnak. Tervezés alatt áll az új kinézet.

A rendezvények egyre nagyobb száma újra életre hívta régi szórólap-típusunkat.

A TOP-6.9.2-16 A helyi identitás és kohézió erősítése című pályázat keretein belül már rendezvényekkel kapcsolatos igényfelmérésre is van lehetőségünk, így kiépítve még személyesebb kapcsolatot olvasó és könyvtár között.

11. A megyei hatókörű városi könyvtár a megye területén működő települési könyvtárakat érintő állami feladatairól szóló összefoglaló (legfeljebb 3500 karakter)

a. a megyei kötelezpéldányokkal, a digitalizálással, a gyűjteményét feltáró elektronikus katalógus építésével kapcsolatos feladatokról

Továbbra is követjük a kötelezpéldány rendelet előírásait és gyűjtjük a megye területén lévő nyomdák anyagait, ezeket feldolgozzuk, illetve eljuttatjuk a megye könyvtáraiba. Felhívjuk a figyelmet a helyi vonatkozású kiadványok megküldésére. A közös KSZR adatbázis további építésre kerül, tervek szerint újabb 2 településen válik elérhető az elektronikus kölcsönzés lehetősége.

- b. a megye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos feladatokról

Szakmai újdonságokat, információkat jutattunk el a könyvtárosoknak. Felhívjuk a figyelmet a pályázati lehetőségekre, és keressük az esetleges közös projekteket.

Szervezzük a statisztikai adatszolgáltatást 122 könyvtárnak.

Gyarapítjuk a könyvtárak nemzetiségi állományát.

Erősítjük a könyvtárak közötti kapcsolattartást, ösztönözzük őket az egymás megismerésére és a közös munkára.

Szakmai napot szervezünk aktuális témában a megye könyvtárosainak a járványhelyzethez igazodva személyes vagy online formában.

- c. a települési könyvtárak tevékenységét segítő 2021-ben nyújtott szolgáltatásokról

A statisztikai jelentések elkészítésében szakmai segítséget adunk, majd ellenőrizzük és továbbítjuk az online rendszeren keresztül.

Íránymutatást adunk, összegyűjtjük a megye 31 nyilvános települési könyvtárának beszámolóit, munkaterveit, majd feltöltjük a megadott helyre.

Tovább erősítjük az ODR szolgáltatást a KSZR könyvtárakban.

Tervszerű állománygyarapítást végzünk a szolgáltató helyeken.

Állományalakítást, leválogatást folytatjuk terv szerint a KSZR-ben, és lehetőség szerint a nyilvános települési könyvtárakban.

2022-ben újra lesz lehetőség a KönyvtárMozi népszerűsítésére.

A járványügyi helyzet elmúltával a használók visszaszerzését célozzuk meg a KSZR-ben, és igyekszünk minél több rendezvényt, író-olvasó találkozót, kézműves foglalkozást szervezni, hogy visszaszokjanak az olvasók a könyvtárakba.

- d. az iskolán kívüli könyvtári továbbképzést és szakképzés végzéséről

Lehetőség szerint szervezünk szakmai napokat, továbbképzéseket. A KSZR-ben a gyakori fluktuáció miatt az új könyvtárosok betanítását is végezzük. Igény esetén fogadunk könyvtáros és segédkönyvtáros hallgatókat gyakorlati képzésre.

- e. a települési könyvtárak fejlesztésének koordinációjáról, az ennek keretében megtett javaslatokról

Egyrészt figyeljük a pályázati lehetőségeket (NKA, Magyar Falu Program), amit kiajánlunk a nyilvános könyvtáraknak, és a KSZR szolgáltató helyek részére. Szakmai segítséget nyújtunk a pályázatok beadásához. A 2021-es NKA nyertes könyvtáraknak (Berettyóújfalu , Nádudvar) segítünk a pályázat megvalósításban. Másrészt fejlesztési terveket igyekszünk elkészíteni a nyilvános könyvtárak és fenntartóik részére.

- f. a helyismereti dokumentumok elektronikus hozzáférhetővé tételével kapcsolatos elvégzett feladatokról,

Folytatjuk a megyei helyismereti dokumentumok digitalizálást. A települési könyvtárosokat folyamatosan kérjük a helyi anyagok gyűjtésére, és feltárására.

Összesen legfeljebb 25.000 karakter